

Nejsem lovec metrů

V Eltodu pracuje od ukončení vysoké školy, kde se v oddělení dopravní telematiky pod vedením profesora Příbyla věnuje projektu Galileo, který řeší možnosti využití satelitní navigace v rámci silniční dopravy. Na první pohled je Ing. Radim Mach obyčejný zaměstnanec, jeho e-mailová adresa machr@eltodo.cz však napovídá něco jiného. On totiž svým způsobem machr opravdu je. Od roku 2003 se věnuje zvláštnímu koníčku – prekiontrii. Že nevíte, co to je? Laicky řečeno - lezení po komínech...

Jak jste se k takové neobvyklé zálibě vlastně dostal?

V roce 2001 jsme se s rodinou přestěhovali do Vokovic, kde jsem každé ráno pozoroval z okna kuchyně komín veleslavínské teplárny. Lákala mě představa výstupu na komín a pohled na okolí z pačcí perspektivy. To byl vlastně takový první impulz. Druhým impulzem byla televizní reportáž o komínářích. Tehdy jsem zjistil, že existují i další lidé se stejnou „úchylkou“. Nakonec přišlo poslední pošouchnutí od kamaráda, když se mě zeptal, jestli bych si nechtěl vylézt na komín. On už měl domluvenou akci s komínáři ve Chvaleticích. Nenechal jsem se dlouho pobízet a vyrazil tam s ním.

To chtělo asi hodně odvahy. První výstup a hned na nejvyšší komín u nás...

Takhle bych to neřekl. Je pravda, že je to globonický ulhorf s parametry 305/8 (viz vysvětlivky v rámečku), ale vzhledem k tomu, že je kolem žebříku ochranná klec, tak se není čeho bát. Člověk se o klec může v klidu opřít a odpočinout si. K odpočinku je možné využít i kterýkoliv z osmi trifilačních bodů (ochozů). Horší jsou pro mě komíny, kde chybí právě ta ochranná klec, kde jsou jen kramle. Tam pak stačí jedna chyba, jedno uklouznutí...

Jaký to byl zážitek?

Nádherný. Když jste tak vysoko, je to skoro jako vyhlídkový let. Závratemí netrpím a navíc se nám vydařilo počasí. Byla to krásná vyhlídka, ale také slušný fyzický výkon. Samotný výstup trval asi tři čtvrtě hodiny. Sestup byl rychlejší, asi dvacet minut.

Kolik lidí se podobného výstupu obvykle účastní?

Chvalovice byla zatím největší akce Českého svazu komínářů. Šlo se tam kolem 45 lidí. Druhá taková slavnostní akce se konala v Kolíně, kde je 117 metrů vysoký cihlový lanýž (viz vysvětlivky v rámečku). Tam bylo asi dvacet komínářů. Jinak je to individuální záležitost. Podle stanov svazu musí výstup uskutečnit vždycky minimálně dva. Nejčastější jsou skupinky do pěti lidí.

Zatím máte na kontě čtyři komíny. Není to málo?

Není. Já nejsem „lovec metrů“. Je to hlavně o čase. Víte, ony ty komíny za člověkem nepřijdou, za nimi se musí dojet. Po večerech na to není dost času, o víkendu se věnuji dalšímu koníčku – hokejbalu, a samozřejmě své rodině...

A co noční výstupy?

Je pravda, že naprostá většina výstupů se koná v noci, ale podle mě je to takové lezení pro metry. Když už jste nahore, tak je tma a vidíte maximálně

Komín veleslavínské teplárny byl první inspirací

Pohled na Kolín ze 117 metrů vysokého „lanýže“

osvětlené město. Může to být adrenalinový zážitek při nepovolené akci, ale přes den je vyhlídka přeci jen několikrát lepší.

Nestává se, že při výstupu zasáhne policie?

Při jednom výstupu se stalo, že nás zahlédli zaměstnanci daného objektu a slovně nás donutili slézt. Dole jsme si ale přátelsky popovídali o zařízení objektu a nakonec nám poradili, kdy

a kudy to máme zkusit příště. Druhý pokus byl úspěšný.

Máte nějaký komínářský sen?

Vzhledem k tomu, že Chvalovice mám už za sebou, tak ani ne. Chci se tam samozřejmě ještě vrátit, protože to je fantastický zážitek. Mám ale takový cíl, chtěl bych slézt všechny komíny nad 100 metrů. Při méj frekvenci mi ale takový plán vydrží ještě na dlouho.

Zuzana Helceletová

- Český svaz komínářů (www.kominari.wz.cz) je oficiální společenskou organizací registrovanou u ministerstva kultury. Vznikl v roce 1981 a dnes sdružuje 360 komínářů z České republiky i ze zahraničí.

- Přibližně čtvrtina členů ČSK jsou ženy.

- Nejmladším členům je 15 let, nejstarším přes 60 let.

- Nejvíce výstupů má na kontě Martin Vyšejtn, předseda a spoluzakladatel ČSK - 509 výstupů, celkem nalezeno 37 089 m.

- Nejúspěšnější žena, "první dáma ČSK", je Lucie Strejčková s 340 výstupy a 23 323 metry.

- Lezení na komín u nás není trestné. Zákon můžete porušit jen, když vniknete na soukromý pozemek bez povolení majitele.

Co to je globonický ulhorf?

Komíny se podle stanov ČSK rozdělují na základě výšky takto:

15 - 49 m: LT - lystecitní trepariozóm (schour)

50 - 99 m: MT - morfolní trepariozóm (pyždík)

100 - 199 m: RU - rizistropní ulhorf (lanýž)

nad 200 m: GU - globonický ulhorf (globon)

Dále se komíny dělí podle ochozů (trifilačních bodů): komín bez ochozu aneb ubožák, komín s 1 ochozem atd. Počet trifilačních bodů se udává za lomítkem - 305/8 tedy znamená komín vysoká 305 metrů s osmi trifilačními body, tedy ochozy.